

Sandnes Sparebank

Norne Securities Vekst & Verdi Aksjeseminar

Vilnius, fredag 21.september

Tomas Nordbø Middelthon / CFO

Agenda

Tidenes beste halvårsresultat

MNOK 137 i resultat / 10% EK avkastning første halvår
God underliggende drift

Vekst i utlån og nye kunder

1500 nye PM-kunder og volumvekst
Kunden i fokus

Endret utbyttepolicy

Godt kapitalisert - stor vekstkapasitet og solid tabsabsorberende evne
Rom for økt utbytte til eiere og økt kundeforhold

Redusert tapsforventing

Reduksjon i bokførte tap
Reduksjon i tapsutsatte engasjement og lavere tapsguiding

Lokal makro

En region i vekst

Nest største sparebank i Rogaland

143 år med bankdrift | Stordriftsfordeler gjennom Eika Alliansen

Marked og kunder

- Kundebase på 40.000 privatmarkeds kunder og 5.000 bedriftsmarkeds kunder
- Hjemmemarkedet består av ni kommuner i Rogaland: Sandnes, Gjesdal, Stavanger, Time, Klepp, Sola, Randaberg, Hå og Bjerkreim
- Bankens markedsområde dekker 300,000 personer og 26,000 bedrifter

Organisasjon

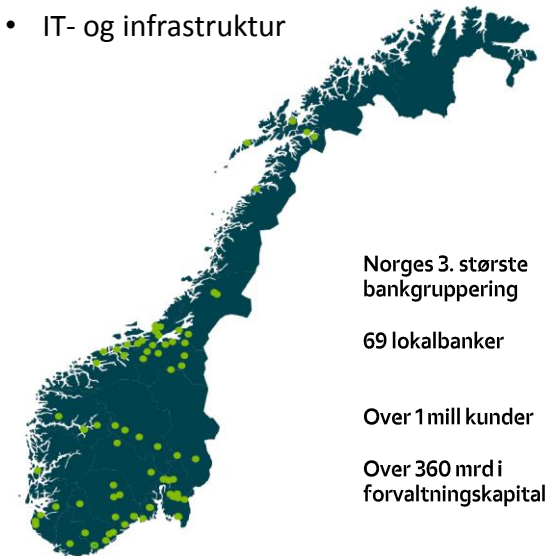
- 140 år med bankdrift
- 138 årsverk
- SSB Boligkreditt ble stiftet i 2008 for å sikre stabil og langsiktig finansiering gjennom obligasjoner med fortrinnsrett
- Sandnes Sparebank eier 60 % av AKTIV Eiendomsmegling Jæren

Fysisk tilstedeværelse

- I **Sandnes:** Rådhusgata 3
- II **Stavanger:** Haakon VII's gate 7
- III **Oslo:** Haakon VII's gate 6

Den største banken i Eika Alliansen

- Kostnadseffektive banktjenester
- Fremtidsrettede, trygge og lønnsomme betalingstjenester
- Kapitalforvaltning, forsikring, kredittkort, billån og leasing
- IT- og infrastruktur

Norges 3. største bankgruppering

69 lokalbanker

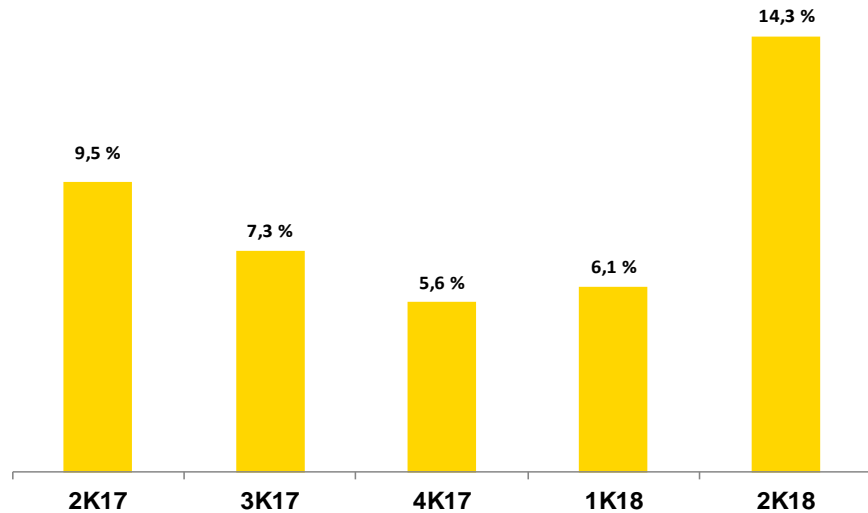
Over 1 mill kunder

Over 360 mrd i forvaltningskapital

Egenkapitalavkastning

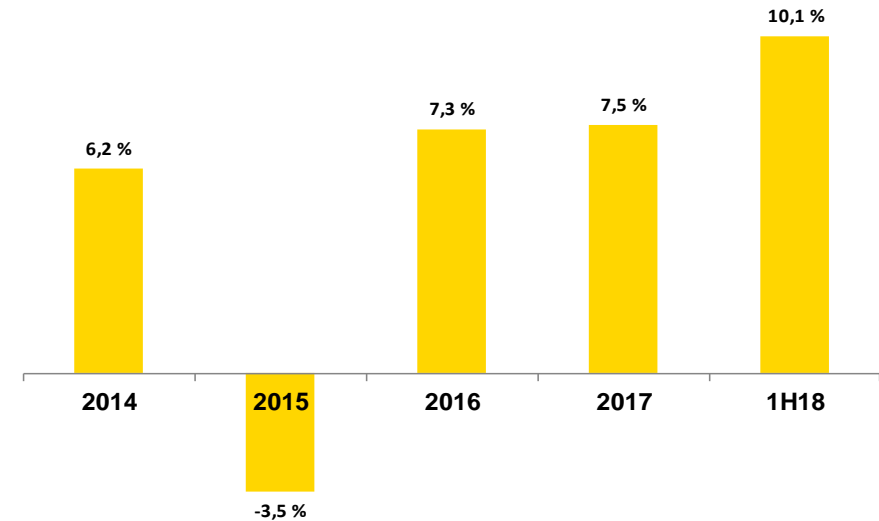
Tidens beste halvårsresultat målt i kroner, 137 mill

Egenkapitalavkastning etter skatt , siste 5 kvartaler

- 29 MNOK i årlig utbytte fra Eika
- 11 MNOK positiv engangseffekt fra Vipps / Bank ID / BankAxept fusjonen
- EPS for kvartalet på NOK 2,7, opp fra 1,8 i samme kvartal i fjor

Egenkapitalavkastning etter skatt, årlig / hiå.

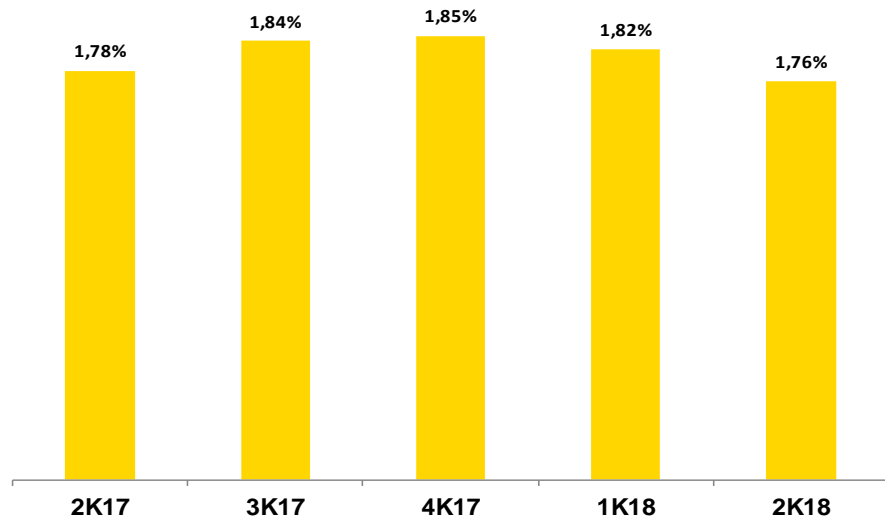

- EPS på NOK 3,9 i først halvår 2018, opp fra 3,1 i første halvår 2017

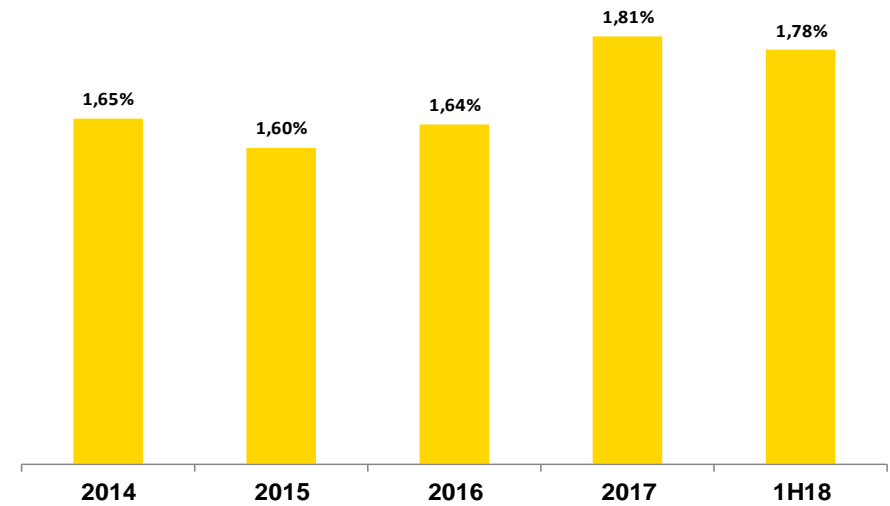
Netto rentemargin

Solid rentenetto

Netto rentemargin, siste 5 kvartaler

Netto rentemargin, årlig / hiå.

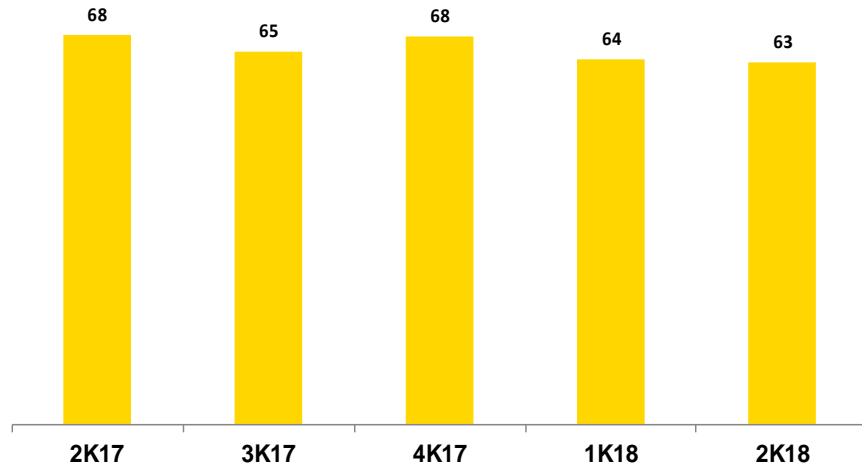

Kostnadsutvikling

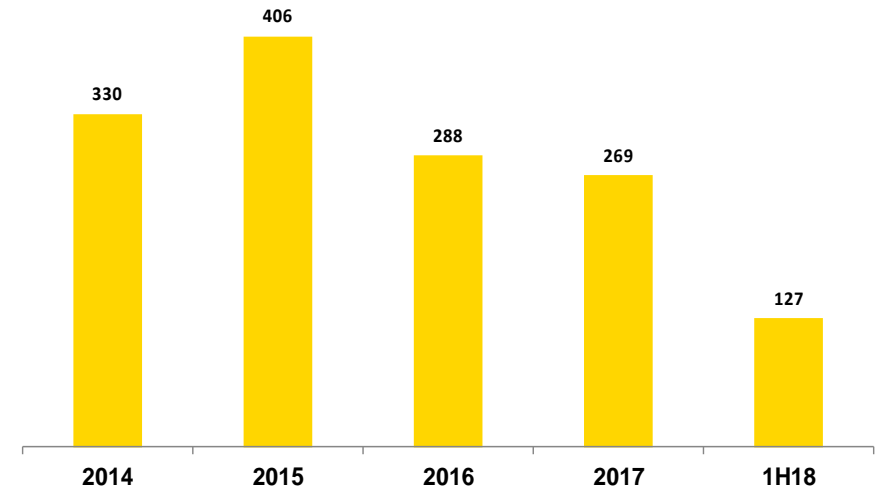
Kostnader innenfor kommunisert forventning for året

Mål:
< MNOK 275

Andre driftskostnader, siste 5 kvartaler

Andre driftskostnader, årlig / hiå.

Agenda

Tidenes beste halvårsresultat

MNOK 137 i resultat / 10% EK avkastning første halvår
God underliggende drift

Vekst i utlån og nye kunder

1500 nye PM-kunder og volumvekst
Kunden i fokus

Endret utbyttepolicy

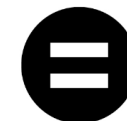
Godt kapitalisert - stor vekstkapasitet og solid tabsabsorberende evne
Rom for økt utbytte til eiere og økt kundeutbytte

Redusert tapsforventing

Reduksjon i bokførte tap
Reduksjon i tapsutsatte engasjement og lavere tapsguiding

Lokal makro

En region i vekst

Sandnes Sparebank

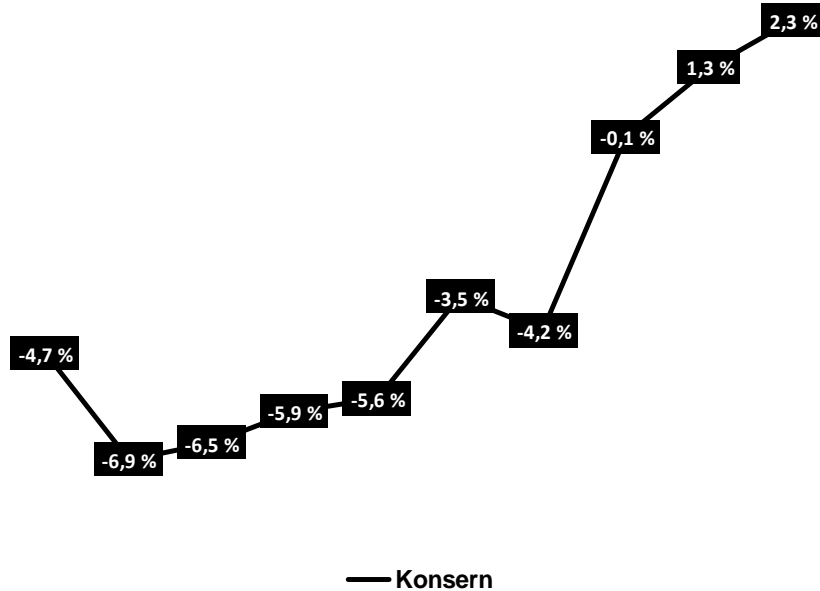
- enklere valg

Utlånsvekst – 12 mnd rullerende vekst

Den positive trenden fortsetter

Utlånsvekst konsern (12mnd)

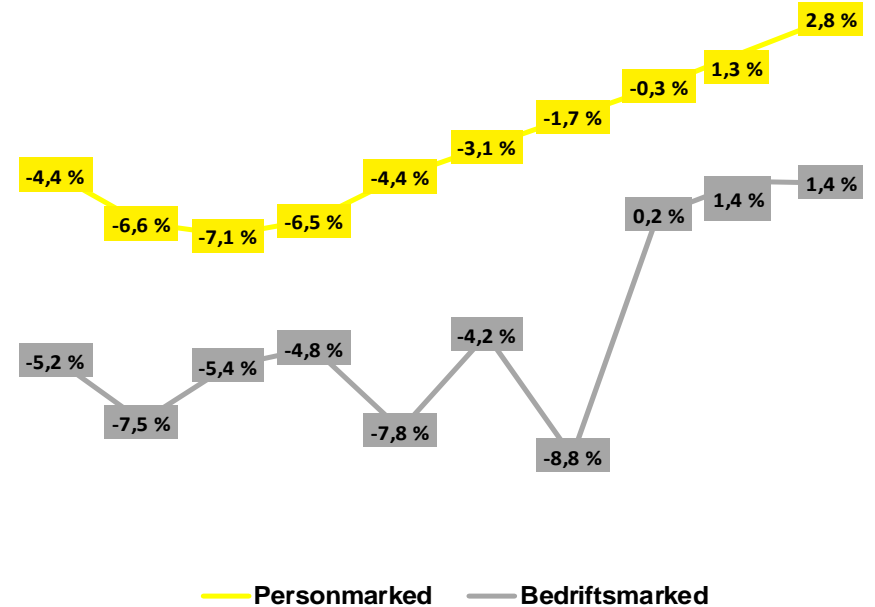
1K16 2K16 3K16 4K16 1K17 2K17 3K17 4K17 1K18 1K18

- Utlånsvekst på 2,3% siste 12 mnd
- Utlånsvolum for privatmarked er opp 400 mill (2,8%) siste 12 mnd
- Utlånsvolum for bedriftsmarkedet er opp 100 mill (1,4%) siste 12 mnd

Utlånsvekst divisjonsfordelt (12mnd)

1K16 2K16 3K16 4K16 1K17 2K17 3K17 4K17 1K18 1K18

- Utlånsvekst i kvartalet på 1,2%
- Utlånsvolum for privatmarked er opp 160 mill (1,1%) siste kvartal
- Utlånsvolum for bedriftsmarkedet er opp 90 mill (1,2%) siste kvartal

Kulturbygging

- Alt for kunden
- Involvering og informasjonsdeling
- Samlinger
- Feiring av små og store begivenheter
- Lederutvikling
- God drive

Målstyring og reorganisering

- Strategi 2020
- Klare mål
- Økte krav til prestasjoner
- Tavlemøter
- Reorganisering personmarked
- Mer effektive prosesser

Synlighet og begeistring

Startside Innlegg Videoer Bilder Om Samfur

Sandnes Sparebank
fredag kl. 22:08 · 🌐

Gratulerer @jakobing 🏆! Vi er vanvittig imponerte! 🙌👏🌟
Her fra «oppkjøringen» 😂 da @teamingebrigtsen banket banken i stafett 😄
HURRA 😄😄😄

👍❤️👀 1,2 k   8 kommentarer 9 delinger

Likt av lene_nordahl, sandnessparebank og 6 966 andre

jakobing Klart vi banket banken! 🙌😂🌟 Sammen med @filipingebrihtsen og @ingebrihtsen.henrik mot @sandnessparebank i dag. 3 X 50 meter gikk unna! 😄🌟 Premien var en gave på 1,8 millioner fra Sandnes Sparebanks Gavefond! 💰 Pengene skal gå til treningsopplegg lokalt og til treningsopplegg for barn og unge i Sandnes Idrettslag Friidrett. Hurra for den gule banken! 🙌👏🌟
#dengulebanken #teamingebrigtsen #heiasandnes

- 3 poster fra banken
- 58.973 personer nådd
- 2.565 viste direkte engasjement
- Kostnader < kr 5000
- I tillegg Instagram poster fra Ingebrigtsen

Personlig rådgivning og gode digitale løsninger

- Personlig oppfølging og rådgivning
- «Tett på» kundene
- Digital hverdagsbank og kontinuerlig utvikling

Agenda

Tidenes beste halvårsresultat

MNOK 137 i resultat / 10% EK avkastning første halvår
God underliggende drift

Vekst i utlån og nye kunder

1500 nye PM-kunder og volumvekst
Kunden i fokus

Endret utbyttepolicy

Godt kapitalisert - stor vekstkapasitet og solid tabsabsorberende evne
Rom for økt utbytte til eiere og økt kundeutbytte

Redusert tapsforventing

Reduksjon i bokførte tap
Reduksjon i tapsutsatte engasjement og lavere tapsguiding

Lokal makro

En region i vekst

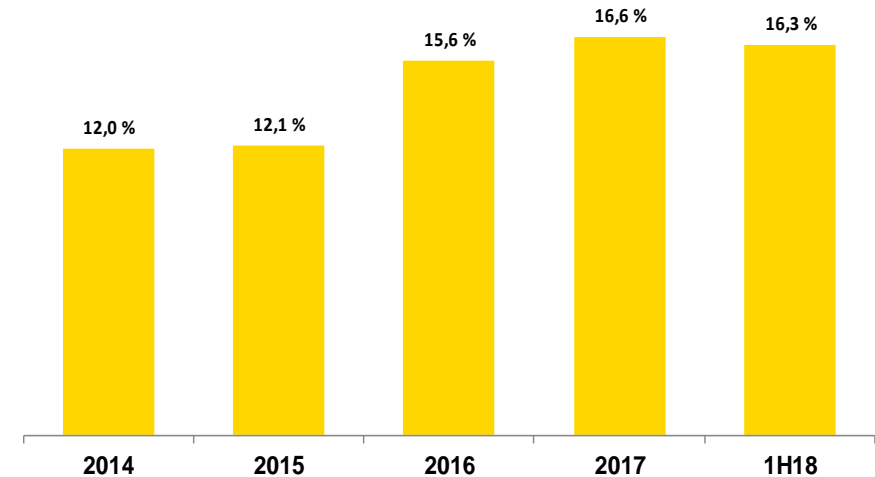
Endret utbyttepolicy

Endring av utbyttepolicy med utdelingsgrad fra "Inntil 50%" til "mellom 50-75%"

Oppdatert utdelingsgrad til «mellom 50-75%»

- Sandes Sparebank er en solid bank med betydelig overskuddskapital målt mot regulatoriske kapitalkrav
- Oppdatert utbyttepolicy tilsikter å holde tilbake tilstrekkelig overskudd for å finansiere målsatt vekst
- Eventuelle endringer i eksterne rammebetingelser og konsernets kapitalbehov vil påvirke utdelingsgrad
- Forstanderskapet vedtar årlig utbytte

Ren kjernekapitaldekning (CET1), årlig / hiå.

- Regulatorisk minstekrav økte fra 14% til 14,5% fra 01.01.2018
- Strategisk mål med >15,2% kjernekapital
- 17,2% inklusiv resultatet hittil i år

Endret utbyttepolicy påvirker kundeutbytte

Kundeutbytte i Sandnes Sparebank

Hurra! Nå er det enda en god grunn til å være kunde i den gule banken!

Vi er banken med kundeutbytte!

I 2018 betalte vi ut mer enn 24 millioner kroner i kundeutbytte for 2017!

Vi har valgt å gi noe av overskuddet til våre kunder - til både privatkunder og bedriftskunder. Neste utbytte deles ut vår/sommer 2019.

Du kan lese alt om hvem, hvordan, når osv. i **Spørsmål og svar** på denne siden. (Merk at svarene er basert på 2018-utbetalingen).

Eksempel på kundeutbytte

	2 mill.	4 mill.	6 mill.
2018 (50 %):	<2 000	<4 000	<6 000
2018 (75 %):	<4 000	<8 000	<12 000

Beregningen over er forutsatt at Sandnes Sparebank leverer samme resultat i 2018 som banken gjorde i 2017. I 2017 var andelen av overskuddet som ble utbetalt til eiere og kundeutbytte på 50 % og i 2018 er det foreslått at denne andelen kan være mellom 50 og 75 %. Vi har derfor laget et eksempel med 50% og et med 75%. Hva endelig resultat og utdelingsgrad blir vet vi ikke før i mars. Det er forstanderskapet som vedtar endelig utbytte til både kunder og eiere. Kundeutbytte for 2018 blir utbetalt i april/mai 2019.

Grunnlaget for kundeutbytte er innskudd og lån i banken begrenset oppad til 2 mill. Det vil si inntil 2 mill i innskudd og 2 mill i lån. Har du medlåntager vil lånebeløpet være begrenses oppad til 4 mill, og derfor totalt 6 mill som maksimalt opptjeningsgrunnlag.

Antall dager du har hatt lån/innskudd vil og påvirke kundeutbytte. Hver dag teller. Er du kunde hele året får du full uttelling, er du kunde halve året får du halvparten. Derfor er det ikke for sent å bli kunde i dag for å få årets kundeutbytte.

Agenda

Tidenes beste halvårsresultat

MNOK 137 i resultat / 10% EK avkastning første halvår
God underliggende drift

Vekst i utlån og nye kunder

1500 nye PM-kunder og volumvekst
Kunden i fokus

Endret utbyttepolicy

Godt kapitalisert - stor vekstkapasitet og solid tabsabsorberende evne
Rom for økt utbytte til eiere og økt kundeutbytte

Redusert tapsforventing

Reduksjon i bokførte tap
Reduksjon i tapsutsatte engasjement og lavere tapsguiding

Lokal makro

En region i vekst

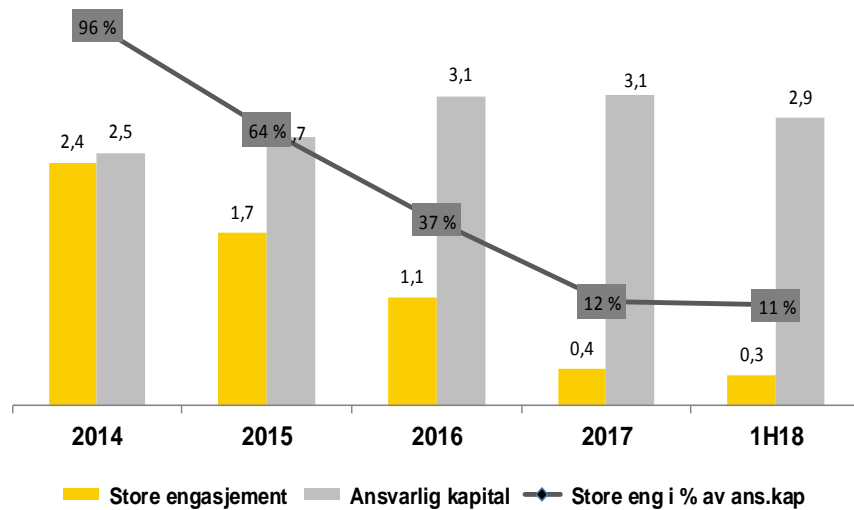

Utlån til kunder

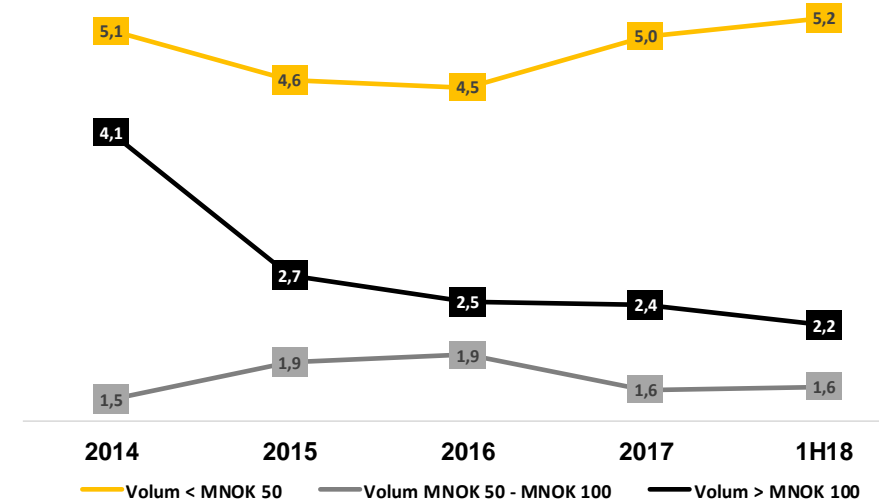
Vekst i mindre engasjement | Reduksjon i store engasjement over 100 mill.

Store engasjement, årlig / hiå.

- Store engasjement er regulatorisk definert som engasjement > 10% av ansvarlig kapital (MNOK ~ 300). Per 2. kvartal er 1 eng. definert som store, totalt MNOK 302

Fordeling lånestørrelse, volum *

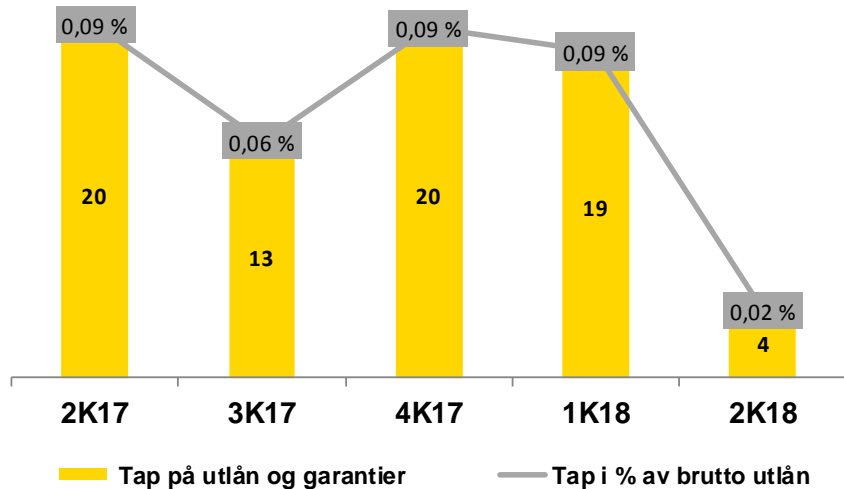
- Banken viderefører strategien om å redusere konsentrasjonen innen bedriftsmarkedet

Tapsutvikling

I henhold til kommunisert forventning for 2018 | Tapsestimat redusert med MNOK 10

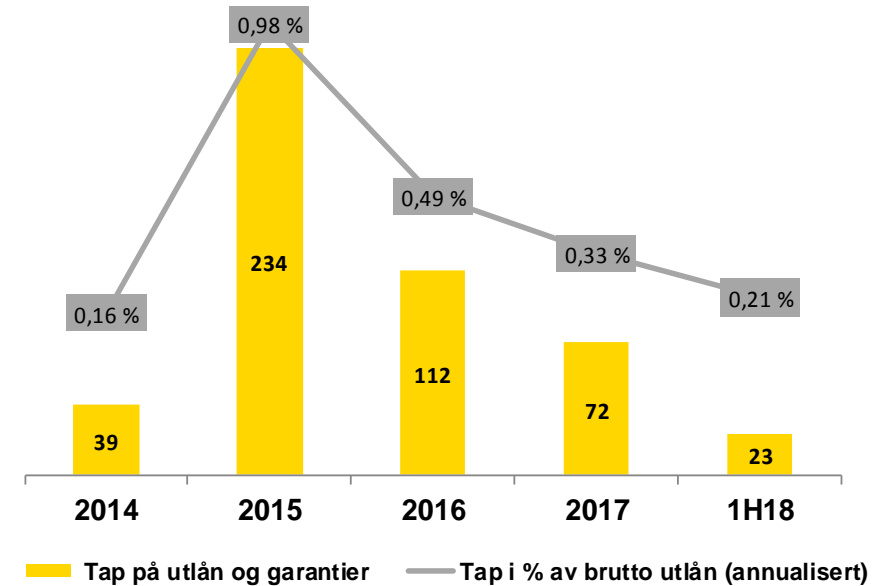
Estimat:
MNOK 40-70

Tap på utlån og garantier, siste 5 kvartaler

- Konsernet har bokført MNOK 4 i tap på utlån og garantier i andre kvartal
- Steg 3 tapsavsetninger (tidl. individuelle nedskrivninger) ble økt med MNOK 14,5
- Steg 1 og 2 tapsavsetninger (tidl. gruppevise nedskrivninger) ble redusert med MNOK 18,4

Tap på utlån og garantier, årlig / hiå.

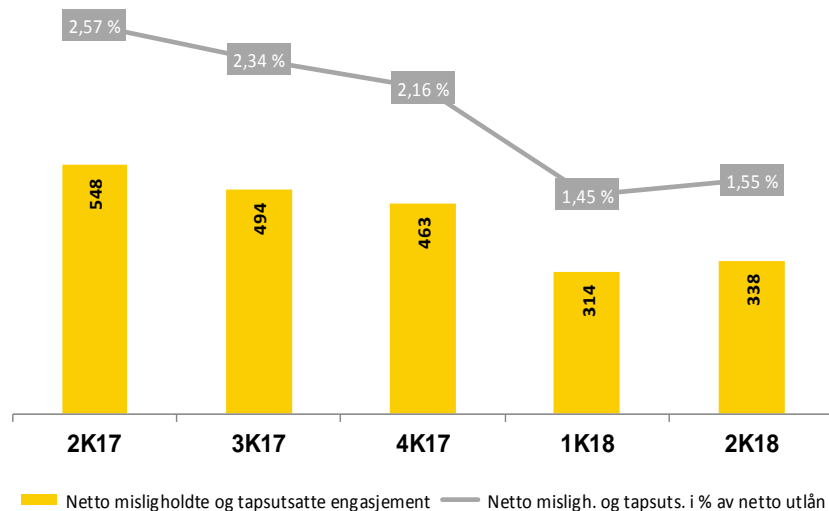
- Konsernet har bokført MNOK 23 i tap på utlån og garantier i første halvår
- Per 1H18 er tapsabsorberende evne mht. kapitaldekningsmål (15,2%) MNOK 360 inkl. optjent overskudd

Misligholdte og tapsutsatte

Reduksjon i tapsutsatte engasjementer hiå.

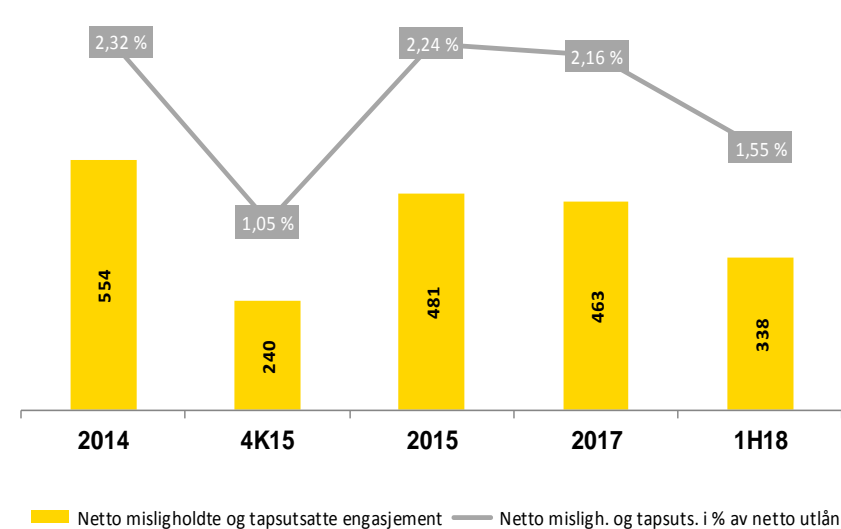

Netto misligholdte og tapsutsatte, siste 5 kvartaler

- Generelt en noe bedre makrosituasjon i regionen

Netto misligholdte og tapsutsatte, årlig / hiå.

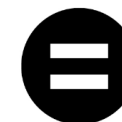
- Restrukturering av enkeltengasjementer har medført en betydelig reduksjon av tapsutsatte sammenlignet med fjoråret

Estimater 2018

Økning i utbytteestimat og reduksjon i tapsestimat

	Resultat 2017	Estimat 2018 (09.05)	Estimat 2018 (16.08)
Totale driftskostnader	269 NOKm	275 NOKm	275 NOKm
Totale tapsavsetninger	72 NOKm	50-80 NOKm	40-70 NOKm
Ren kjernekapitaldekning	16,6 %	> 15,2 %	> 15,2 %
Utbyttegrad	50 %	≤ 50 %	50-75 %

Sandnes Sparebank

- enklere valg

Agenda

Tidenes beste halvårsresultat

MNOK 137 i resultat / 10% EK avkastning første halvår
God underliggende drift

Vekst i utlån og nye kunder

1500 nye PM-kunder og volumvekst
Kunden i fokus

Endret utbyttepolicy

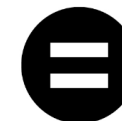
Godt kapitalisert - stor vekstkapasitet og solid tabsabsorberende evne
Rom for økt utbytte til eiere og økt kundeutbytte

Redusert tapsforventing

Reduksjon i bokførte tap
Reduksjon i tapsutsatte engasjement og lavere tapsguiding

Lokal makro

En region i vekst

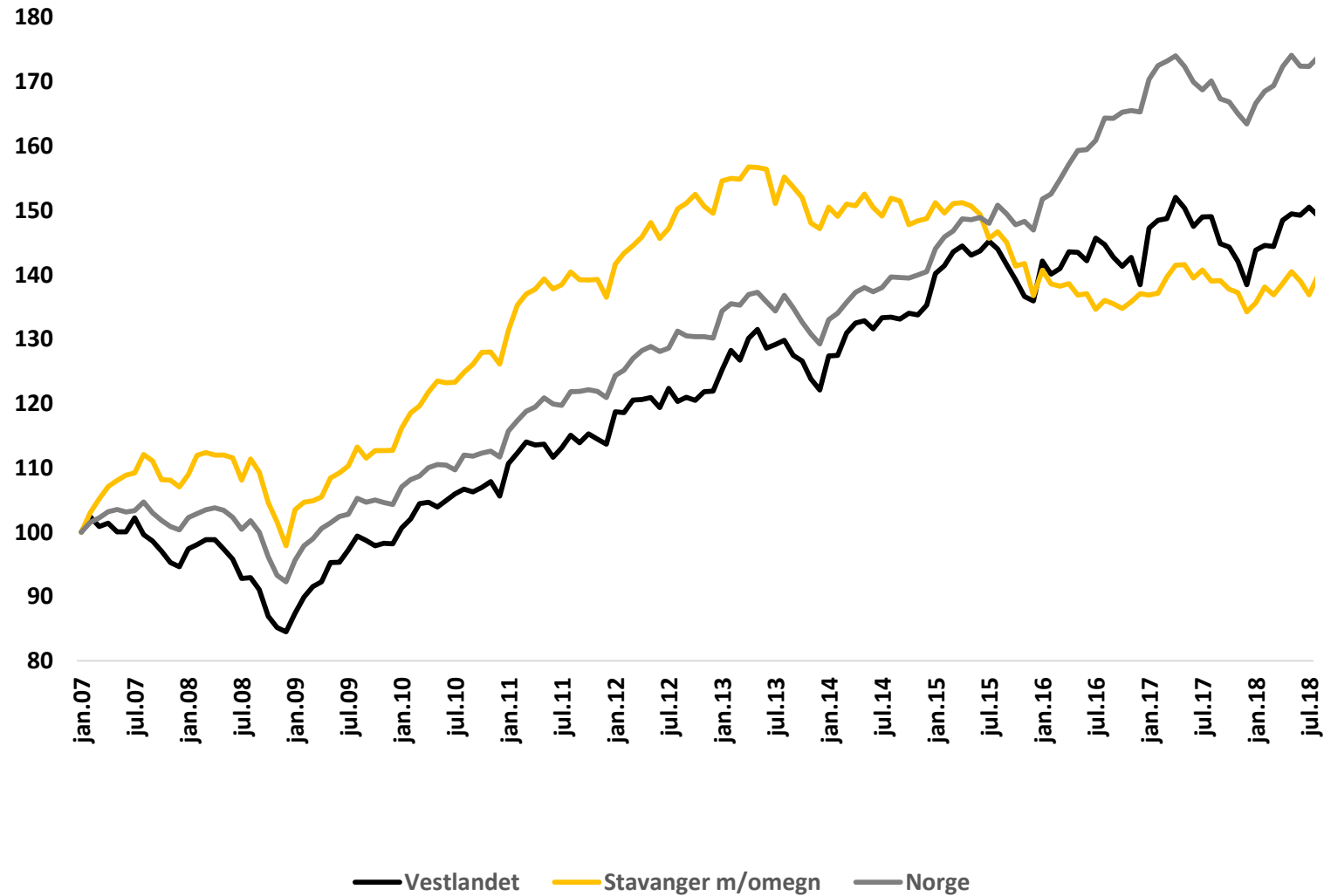

Sandnes Sparebank

- enklere valg

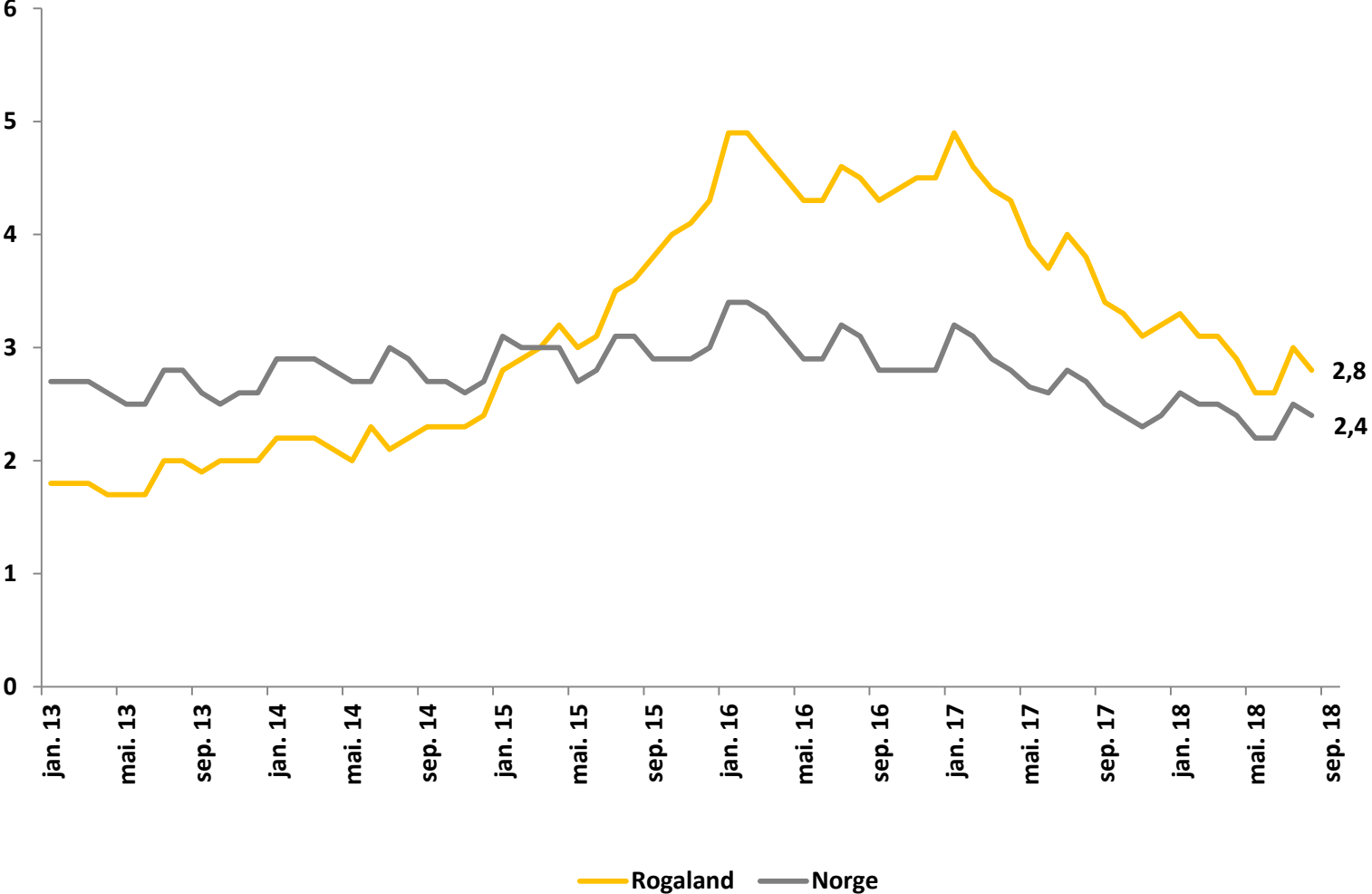
Utvikling i boligmarkedet

Stavanger m/omegn mot resten av landet | Pristopp sommeren 2013, flat utvikling siste to år

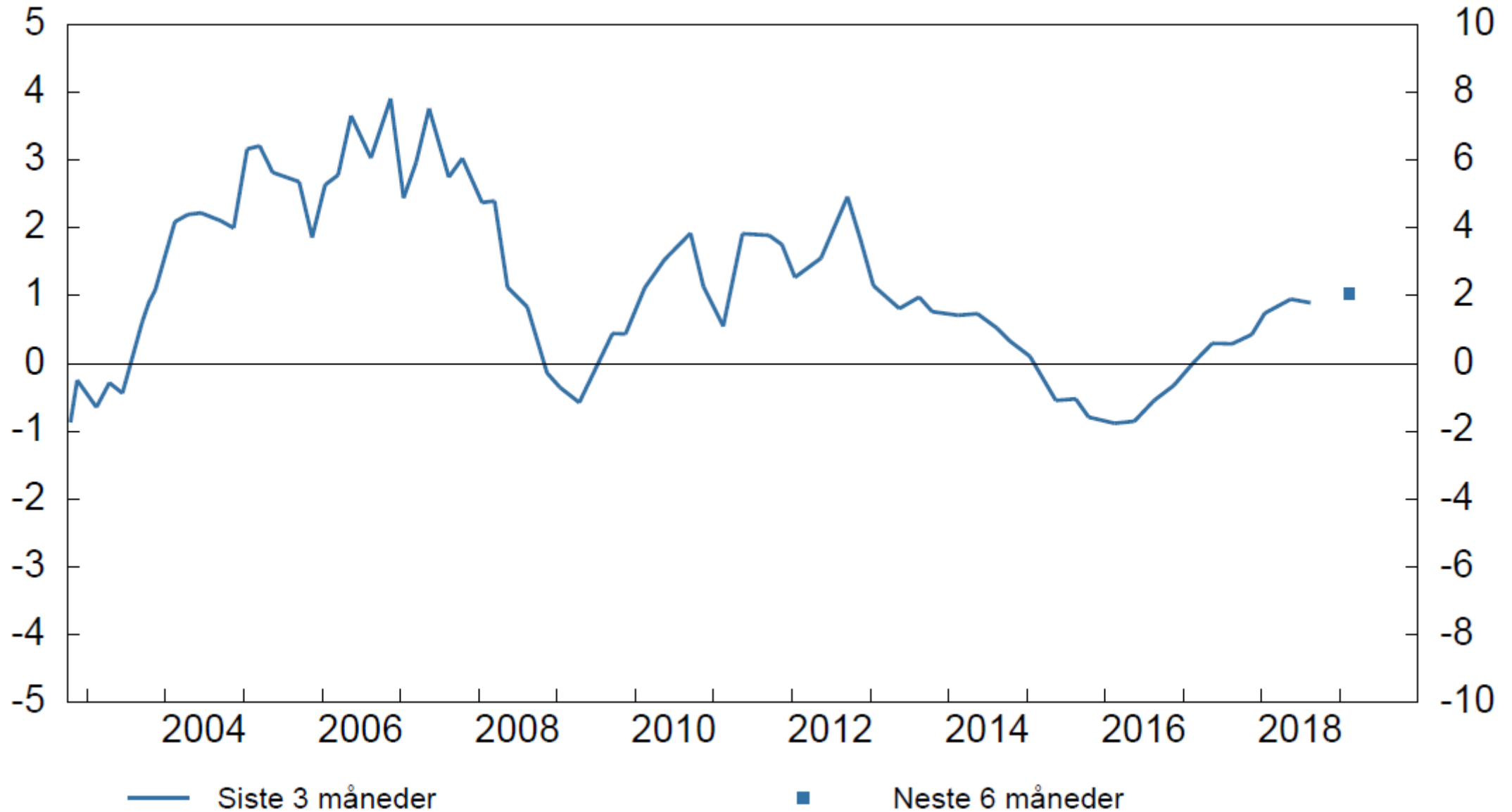
Arbeidsledighet – Rogaland

På vei mot landsgjennomsnitt

Norges Bank - Regionalt nettverk

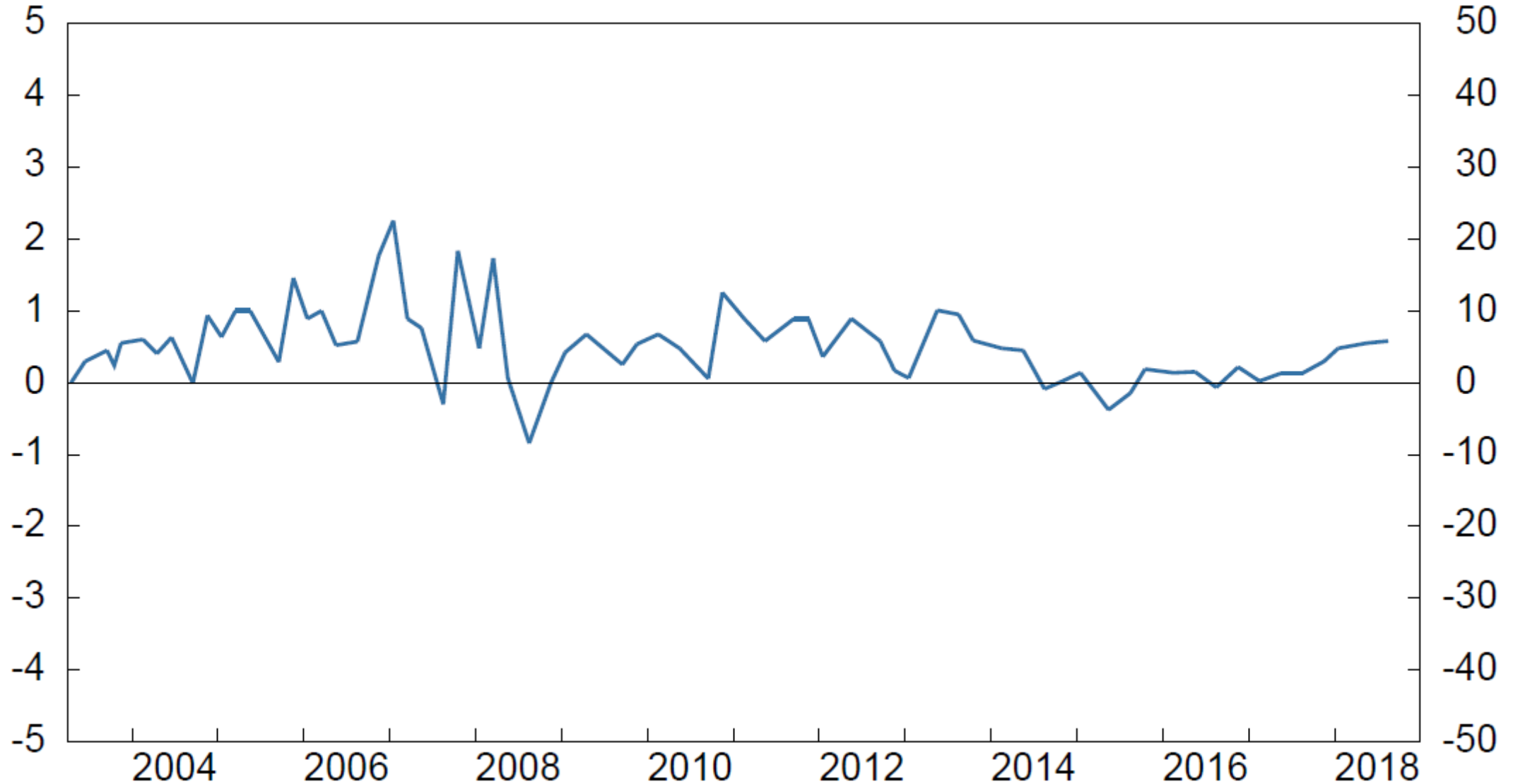
Region Sørvest – Vekst i produksjon

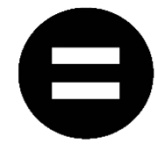

Norges Bank - Regionalt nettverk

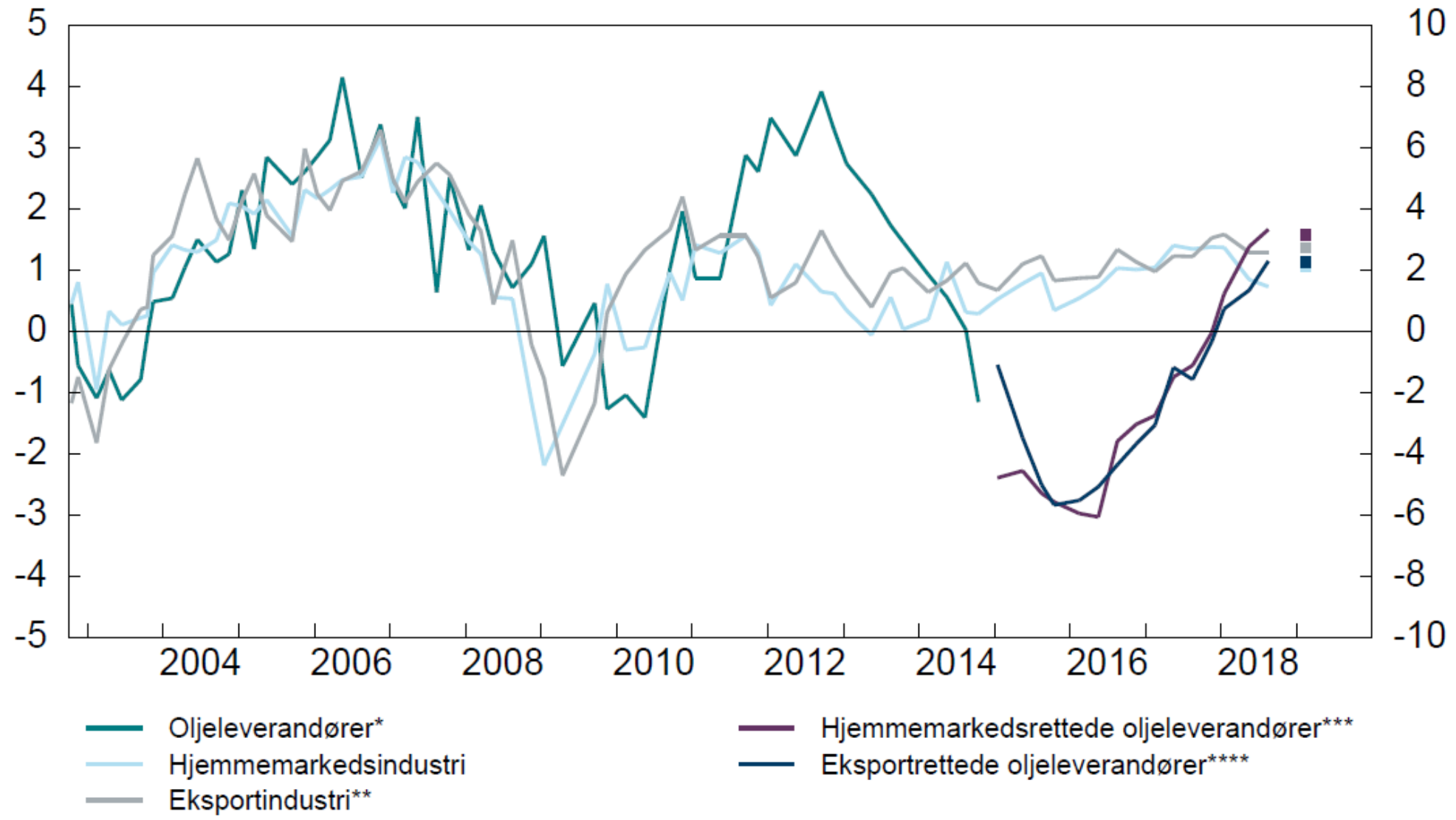
Region Sørvest – Vekst i investeringer

Norges Bank - Regionalt nettverk

Nasjonale tall – Vekst i produksjon. Industri og oljeleverandører

Spørsmål?

Tidenes beste halvårsresultat

MNOK 137 i resultat / 10% EK avkastning første halvår
God underliggende drift

Vekst i utlån og nye kunder

1500 nye PM-kunder og volumvekst
Kunden i fokus

Endret utbyttepolicy

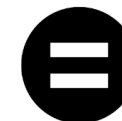
Godt kapitalisert - stor vekstkapasitet og solid tabsabsorberende evne
Rom for økt utbytte til eiere og økt kundeutbytte

Redusert tapsforventing

Reduksjon i bokførte tap
Reduksjon i tapsutsatte engasjement og lavere tapsguiding

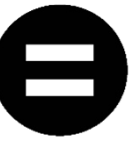
Lokal makro

En region i vekst

Sandnes Sparebank

- enklere valg

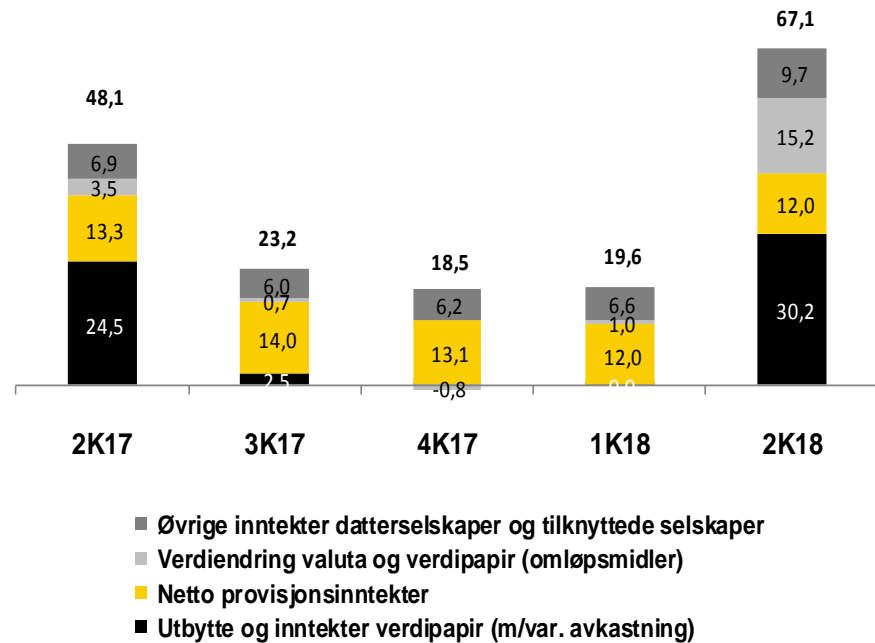

Appendiks

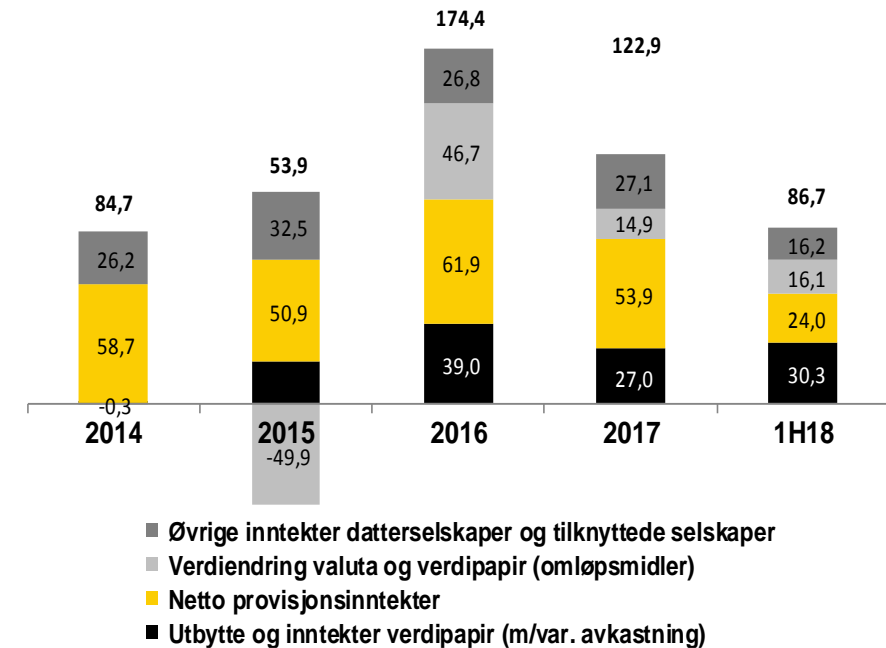
Andre inntekter

Andre inntekter, siste 5 kvartaler

Andre inntekter, årlig / hiå.

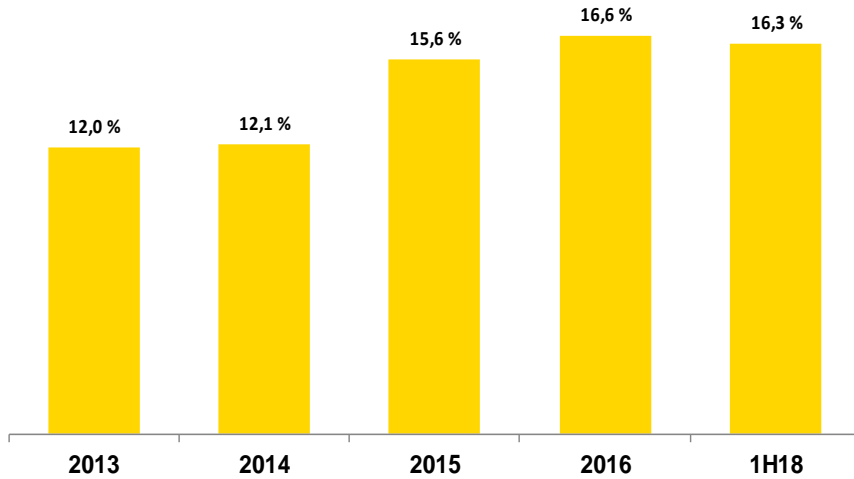
- 11 MNOK i positiv engangseffekt fra Vipps / Bank ID / BankAxept fusjonen
- Generelt press på gebyrinntekter
- Volumøkning innen sparing og forsikring, men til lavere marginer
- 29 MNOK Eika utbytte for 2017

Solid tapsabsorberende evne

Ren kjernekapitaldekning på 16,3 % | 17,2 % inklusiv resultatet hittil i år

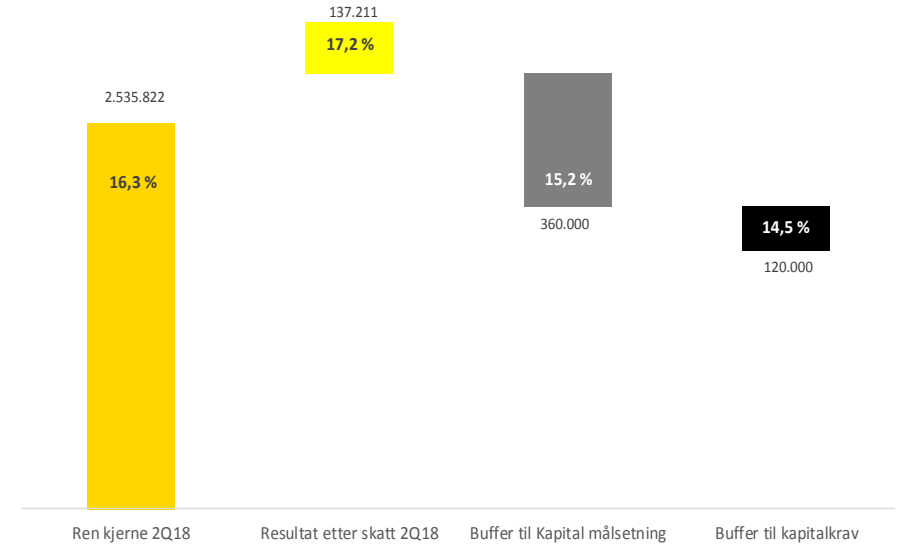
Mål:
> 15,2 %

Ren kjernekapitaldekning (CET1), årlig / hiå.

- Regulatorisk minstekrav økte fra 14% til 14,5% ved årsskiftet
- Strategisk mål med >15,2% kjernekapital
- 17,2% inklusiv resultatet hittil i år

Tapsabsorberende evne

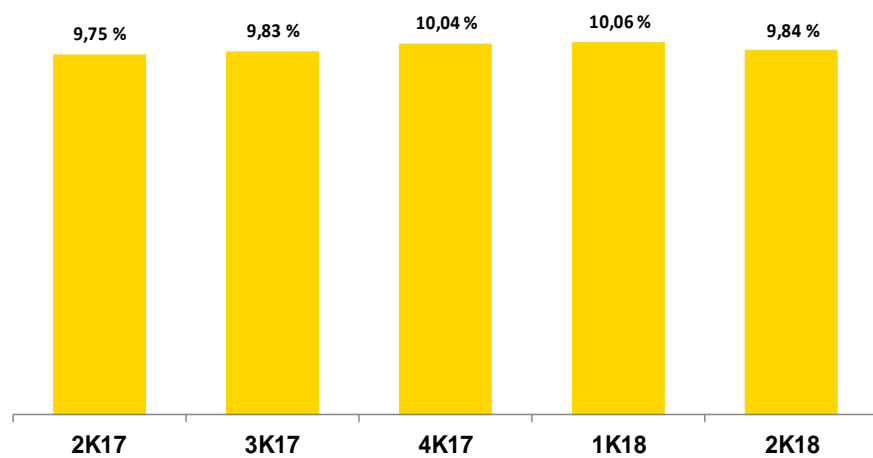

- Tapsabsorberende evne per 1H18 er MNOK 480 før ren kjerne er 14,5%
- Ledig vekstkapasitet på over NOK 4 mrd innenfor målsetning om ren kjernekapital, forutsatt uendret porteføljesammensetning PM/BM

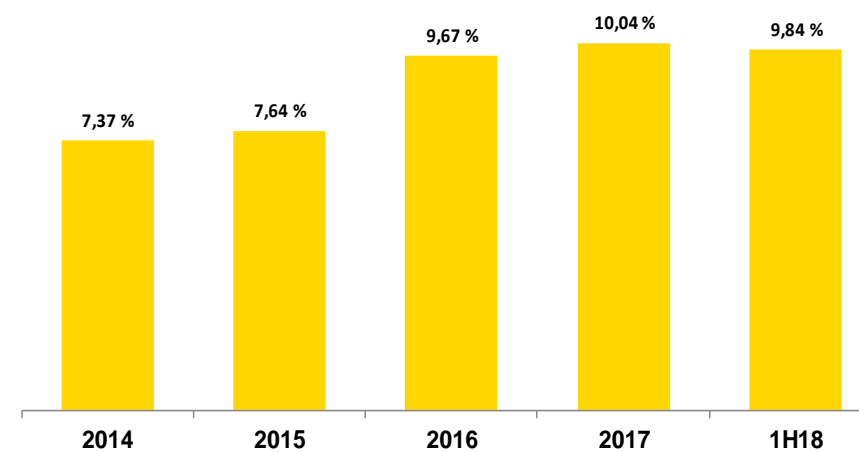
Soliditet – Uvektet egenkapital

Egenkapitalandel (EK/FK), siste 5 kvartaler

Egenkapitalandel (EK/FK), årlig / hiå.

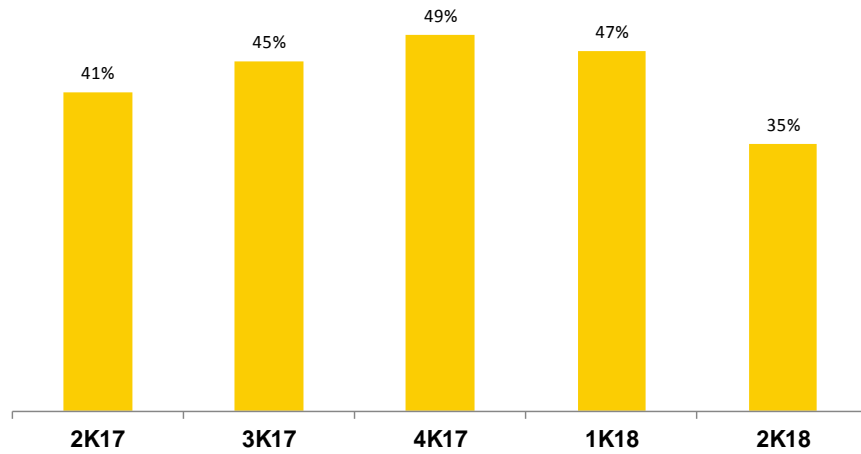

Kostnadsgrad

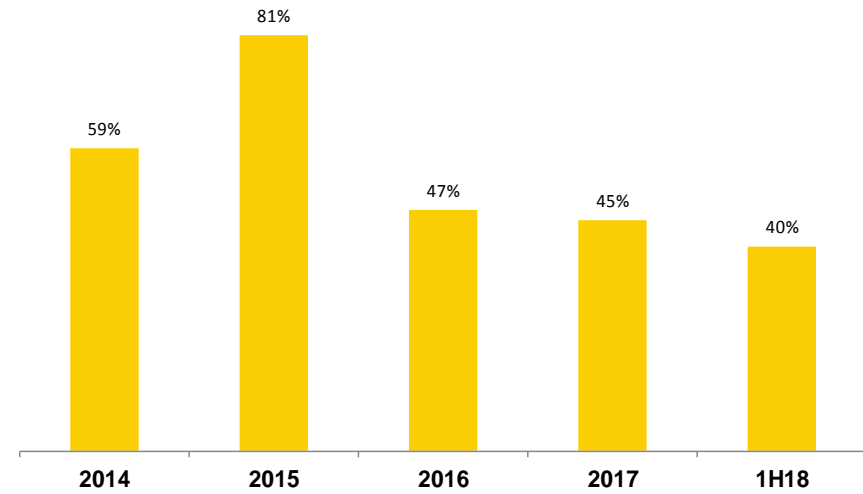
Positiv trend siste året

Kostnadsgrad, siste 5 kvartaler

Kostnadsgrad, årlig / hiå.

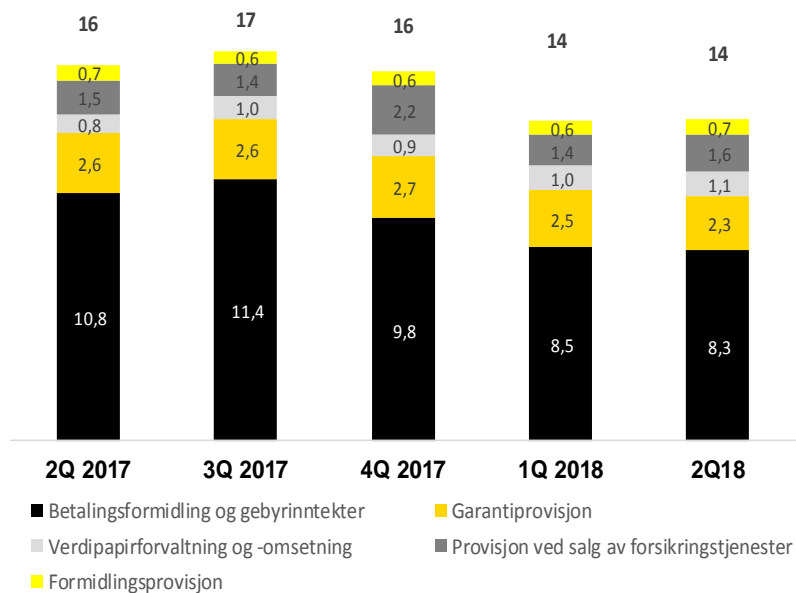

Brutto provisjonsinntekter

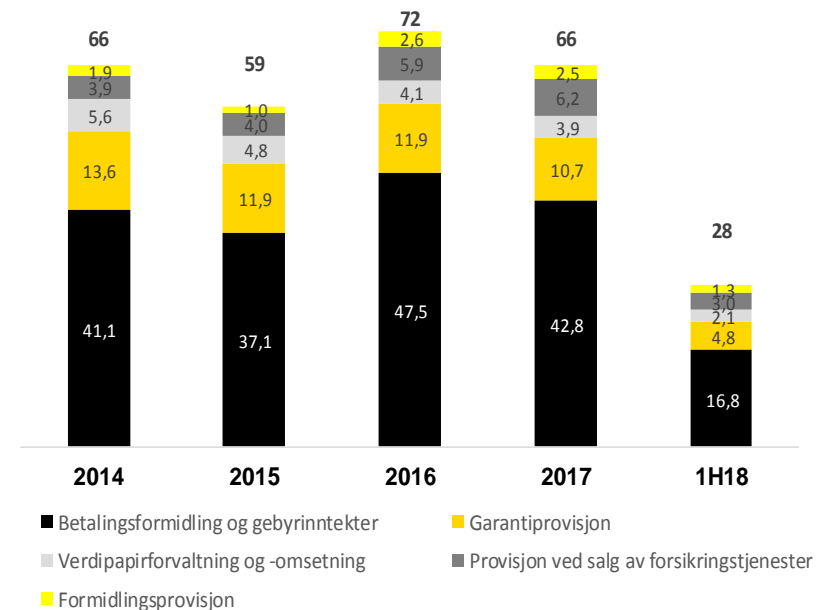
Gebyrinntekter er under press | Positiv utvikling innen forsikring

Provisjonsinntekter, siste 5 kvartaler

Provisjonsinntekter, årlig / hiå.

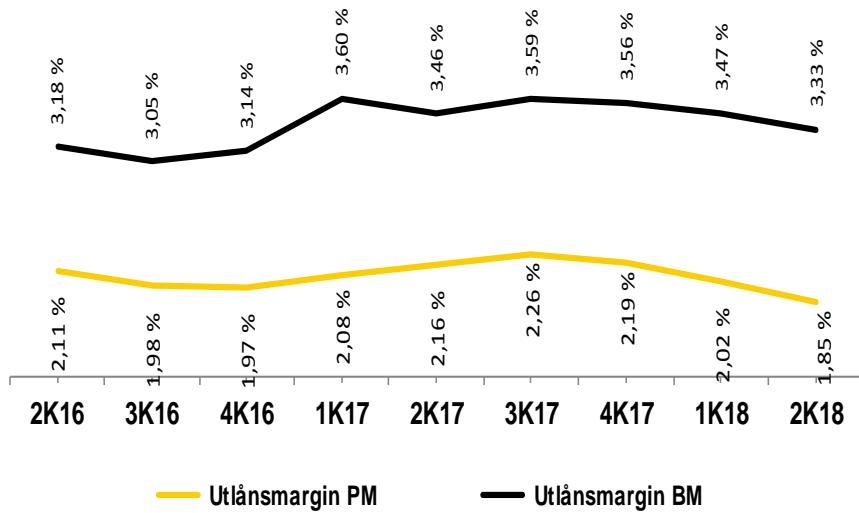
- Press på gebyrinntekter innen betalingsformidling
- Økt volum på forsikring og sparing, men lavere marginer
- Lavere garantivolum medfører lavere garantiprovisjoner

Marginbildet på utlån og innskudd

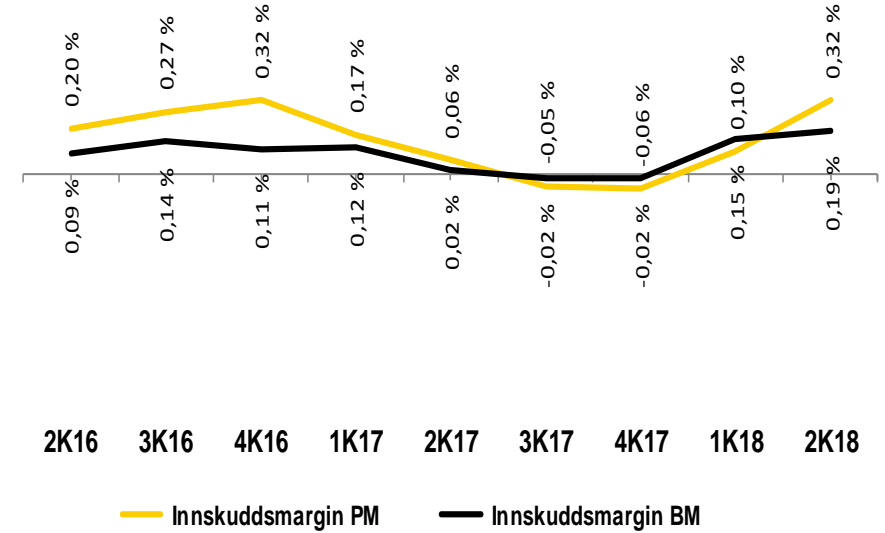
Positiv utvikling i innskuddsmarginer

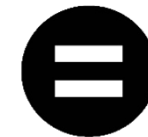
Utlånsmarginer

Innskuddsmarginer

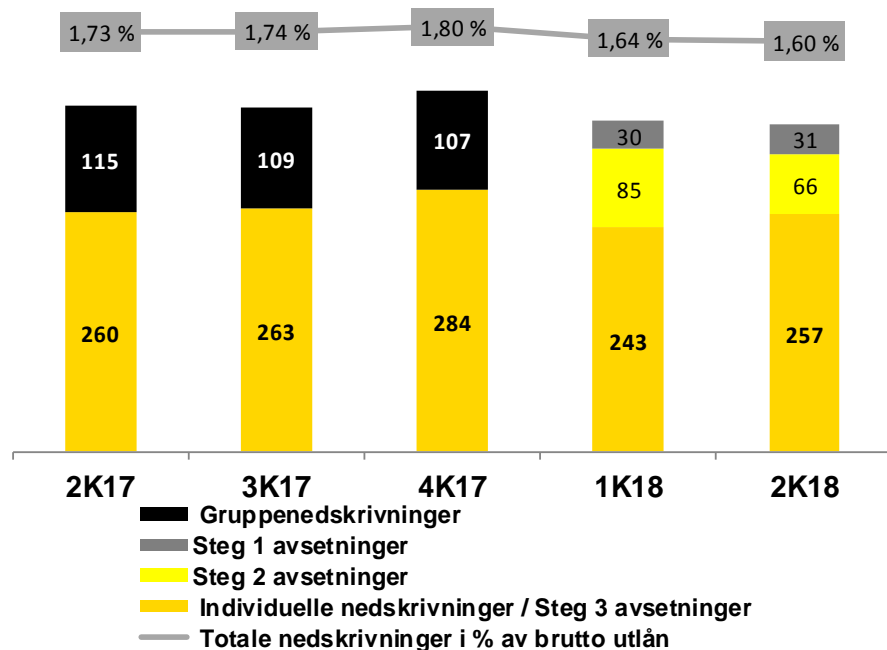

Balanseførte nedskrivninger

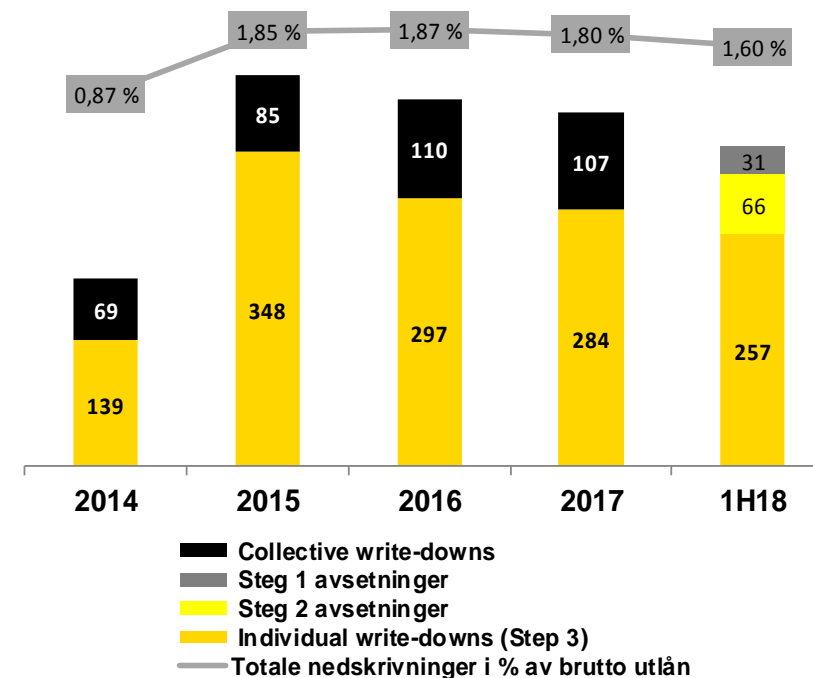

Noe reduksjon hiå, hovedsaklig grunnet realiserte tap på tapsutsatt eng.

Nedskrivninger, siste 5 kvartaler

Nedskrivninger, årlig / hiå

- Fra 1.januar 2018 ble ny tapsmodell etter IFRS 9 implementert, denne erstatter tidligere tapsmodell etter IAS 39. Implementeringen medførte at historiske tall ikke vil være direkte sammenlignbare.

Nøkkeltall

	3K16	4K16	1K17	2K17	3K17	4K17	1K18	2K18
Vekst forvaltning	0,1 %	-0,7 %	-0,2 %	-0,6 %	-1,0 %	0,6 %	0,3 %	2,1 %
Vekst utlån	-0,5 %	-2,1 %	-1,0 %	0,2 %	-1,2 %	2,0 %	0,4 %	1,2 %
Vekst innskudd	-3,1 %	2,7 %	1,5 %	-1,1 %	-2,6 %	1,8 %	1,7 %	3,7 %
Netto rentemargin	1,68 %	1,70 %	1,78 %	1,78 %	1,84 %	1,85 %	1,82 %	1,76 %
Andre inntekter % av totale inntekter	30,2 %	21,0 %	22,2 %	29,2 %	16,1 %	13,2 %	14,3 %	36,7 %
Kostnadsgrad	40,2 %	54,2 %	45,0 %	41,4 %	45,4 %	48,7 %	46,7 %	34,6 %
Kostnader % gj.sn. forvaltningskapital	1,0 %	1,2 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Egenkapitalavkastning før skatt	12,9 %	6,4 %	9,8 %	11,6 %	9,6 %	7,5 %	8,2 %	17,1 %
Egenkapitalavkastning etter skatt	10,3 %	4,1 %	7,3 %	9,5 %	7,3 %	5,6 %	6,1 %	14,3 %
Kapitaldekningsprosent	18,3 %	19,7 %	19,1 %	19,6 %	19,6 %	20,0 %	19,5 %	18,4 %
Kjernekapitalprosent	16,1 %	17,5 %	17,2 %	17,6 %	17,7 %	18,1 %	18,3 %	17,7 %
Ren kjernekapitalprosent	14,3 %	15,6 %	15,8 %	16,1 %	16,2 %	16,6 %	16,8 %	16,3 %
Risikovektet kapital	15.779	15.659	15.407	15.229	15.182	15.440	15.371	15.570
Antall årsverk	136	136	132	134	135	135	134	138
Børskurs	34	40	40	44	53	55	50	51
Egenkapitalbevisprosent	65,2	64,9	64,9	65,0	65,0	64,5	65,1	65,2
Fortjeneste per egenkapitalbevis (konsern)	1,7	0,7	1,3	1,8	1,4	1,1	1,1	2,7
Bokført egenkapital per egenkapitalbevis	72,0	72,8	74,3	75,2	76,5	76,6	75,6	78,4
Individuelle nedskrivninger i % av brutto utlån	1,75 %	1,36 %	1,20 %	1,20 %	1,23 %	1,30 %	1,11 %	1,16 %
Gruppenedskrivninger i % av utlån etter ind. Nedskrivninger	0,47 %	0,51 %	0,53 %	0,54 %	0,51 %	0,50 %	0,53 %	0,44 %
Innskuddsdekning	48,6 %	50,8 %	52,0 %	51,3 %	50,6 %	50,6 %	51,1 %	52,4 %
Innskuddsdekning morbank	70,7 %	73,6 %	76,0 %	75,3 %	74,2 %	73,3 %	73,7 %	78,0 %